

Analýza vplyvov na životné prostredie

5.1 Ktoré zložky životného prostredia (najmä ovzdušie, voda, horniny, pôda, organizmy) budú predkladaným materiálom ovplyvnené a aký bude ich vplyv ?

V súvislosti s návrhom zákona a jeho cieľmi budú v dlhodobom časovom horizonte pokračovať priame pozitívne vplyvy na životné prostredie prostredníctvom znižovania emisií skleníkových plynov vo všetkých sektoroch národného hospodárstva, čo povedie k zmierneniu negatívnych dopadov zmeny klímy. Zmena klímy má už teraz negatívne dopady na všetky zložky životného prostredia, čo sa v budúcnosti bude iba stupňovať, pričom niektoré scenáre počítajú až s katastrofickými dopadmi pre väčšinu organizmov. Zmiernenie zmeny klímy preto bude znamenať pozitívny vplyv na všetky zložky životného prostredia. Ďalšími pozitívnymi prínosmi sú využívanie obnoviteľných zdrojov energie, zvyšovanie energetickej efektívnosti a zavádzanie najlepších dostupných technológií v týchto sektoroch, čo bude mať za dôsledok zníženie závislosti na fosílnych palivách a ich spaľovaní a ťažbe a preprave, čo je sprevádzané negatívnymi externalitami. Dekarbonizácia bude mať veľký pozitívny vplyv na zníženie znečistenia všetkých zložiek životného prostredia. Výrazné zníženie znečistenia prostredia bude mať pozitívny vplyv na zdravie obyvateľstva.

Návrh zákona stanovuje nasledovné klimatické ciele:

- Dlhodobým klimatickým cieľom Slovenskej republiky je **do roku 2050** dosiahnuť klimatickú neutralitu;
- Po dosiahnutí klimatickej neutrality sa dlhodobým klimatickým cieľom Slovenskej republiky stáva dosiahnutie zápornej bilancie emisií skleníkových plynov najneskôr **od 1. januára 2055**;
- Klimatickým cieľom Slovenskej republiky je **do roku 2030** znížiť emisie skleníkových plynov o najmenej 55 % v porovnaní s ich úrovňou v roku 1990. Stanovený cieľ 55% zníženia emisií skleníkových plynov v porovnaní s rokom 1990 predstavuje zníženie emisií skleníkových plynov bez započítania záchytov. So započítaním záchyтом sa stanovuje 60 % cieľ zníženia čistých emisií, tzv. net emisie skleníkových plynov v porovnaní s úrovňou v roku 1990;
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky prostredníctvom povinných osôb, na ktoré sa vzťahuje zákon č. 414/2012 Z. z. o obchodovaní s emisnými kvótami v znení neskorších predpisov je **do roku 2030** povinné dosiahnuť redukciiu emisií skleníkových plynov vo výške 62 % v porovnaní s ich úrovňami v roku 2005 v sektoroch, ktoré sú zahrnuté v systéme obchodovania s emisnými kvótami;
- Orgány verejnej správy dosiahnu **do roku 2030** redukciiu emisií skleníkových plynov vo výške 22,7 % v porovnaní s ich úrovňami v roku 2005 pre sektory mimo systému obchodovania s emisnými kvótami. Dosiahnutie tohto cieľa majú zabezpečiť konkrétne opatrenia navrhovaného zákona a hlavne navrhované sektorové ciele. V prípade, že sa podarí naplniť jednotlivé sektorové ciele, tak sa zabezpečí aj naplnenie tohto redukčného cieľa do roku 2030 za Slovenskú republiku.

Dôkazom sú aj analýzy scenárov SHMÚ:

Vývoj v emisiách ETS a ESD/ESR v Slovenskej republike (v Gg CO ₂ ekvivalentov) k 15. augustu 2022																		
Sektory	Emisné dáta	OBDOBIE 2013 - 2020								OBDOBIE 2021 - 2030								
		2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
GHG inventory	Total GHG*	41 915,27	39 959,82	40 657,98	41 126,85	42 215,29	42 081,77	39 776,35	37 002,71									
	Pridelené EUA	16 466,34	15 820,62	15 029,43	14 526,74	13 849,71	13 746,32	13 414,16	13 048,22	11 597,18	12 991,14	12 986,12	12 981,10	12 976,07				
ETS	Overené emisie ETS	21 831,83	20 918,07	21 181,22	21 264,05	22 063,23	22 193,40	19 903,84	18 170,00	20 898,87								9 840,39
	Rozdiel (pridelené/overené)	-5 365,49	-5 097,45	-6 151,78	-6 737,30	-8 213,51	-8 447,08	-6 489,68	-5 121,78	-9 301,70								
	Pridelené AEA	24 023,50	24 383,53	24 743,57	25 103,60	25 041,60	25 344,02	25 646,45	25 948,87									
	ESD (výpočtom)	20 083,44	19 041,75	19 476,76	19 862,81	20 152,06	19 888,38	19 872,51	18 832,71									17 010,00
ESD	Overené emisie ESD	21 080,25	19 782,14	20 084,62	19 758,69	21 249,80	21 065,07	20 087,96	18 877,70									-26,48%
	Rozdiel (pridelené/overené)	2 943,25	4 601,39	4 658,94	5 344,91	3 791,79	4 278,95	5 558,48	7 071,17									16 575,91
SHARES	Share ETS/GHG	52,09%	52,35%	52,10%	51,70%	52,26%	52,74%	50,04%	49,10%									-28,36%
	Share ESD/GHG	50,29%	49,51%	49,40%	48,04%	50,34%	50,06%	50,50%	51,02%									

* bez LULUCF, nepriamych GHG

5.2 Bude mať predkladaný materiál vplyv na chránené územia a ak áno, aký?

Z dlhodobého horizontu návrh zákona bude mať pozitívny vplyv, najmä prostredníctvom zníženia emisií skleníkových plynov, ktoré bude viesť k menším vplyvom na chránené územia v oblastiach ako sú suchá, horúčavy, extrémny počasie a pod.) Zvýšené záchyty uhlíka z dlhodobého horizontu by mali pozitívne ovplyvniť lesné aj nelesné ekosystémy.

5.3 Bude mať predkladaný materiál vplyvy na životné prostredie presahujúce štátne hranice? (ktoré zložky a ako budú najviac ovplyvnené)?

Zmena klímy je cezhraničným problémom a opatrenia na úrovni EÚ môžu účinne doplniť a posilniť opatrenia na globálnej, štátnej a regionálnej úrovni.

5.4 Aké opatrenia budú prijaté na zmiernenie negatívneho vplyvu na životné prostredie?

Neočakáva sa negatívny vplyv na životné prostredie.